

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
1648-08

meddelad i Stockholm den 27 augusti 2009

KLAGANDE

1. AA
2. BB
3. CC
4. DD

Ombud för samtliga: Advokat Johan Rosén
Box 229
598 23 Vimmerby

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms (Migrationsöverdomstolen) beslut den 26 februari 2008 i mål nr UM 469-08

SAKEN

Resning

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten beviljar resning och visar målet åter till Migrationsverket för ny prövning av frågan om uppehållstillstånd m.m.

BAKGRUND

AA är medborgare i Dominikanska republiken. I december 1997 gifte hon sig med en svensk medborgare, EE. Hon har därefter, tillsammans med sin dotter BB, genom olika beslut beviljats uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytningen

Dok.Id 77031

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

Mål nr
1648-08

till EE. Det senaste beslutet gällde till och med den 27 mars 2005. Under äktenskapet födde AA döttrarna CC och DD. När de folkbokfördes registrerades de som svenska medborgare. DD har också beviljats uppehållstillstånd, i vart fall från och med den 29 september 2003 och senast till och med den 27 mars 2005. Västerviks tingsrätt förklarade i en dom den 26 augusti 2004 att EE inte var far till CC och DD. Med stöd av denna dom beslutade Skatteverket den 1 juli 2005 att i folkbokföringsdatabasen inte längre registrera barnen som svenska medborgare. De överklagade detta beslut hos Länsrätten i Kalmar län som i en dom den 4 oktober 2005 bedömde att barnen inte kunde anses ha förvärvat något svenskt medborgarskap vid födseln och avslag överklagandet. Domen vann laga kraft.

Migrationsverket avslag i november 2005 ansökningar av AA och dottern BB om fortsatt uppehållstillstånd m.m. och beslutade att utvisa dem. Migrationsverket beslutade också att avvisa CC och att utvisa DD. Besluten överklagades hos Länsrätten i Stockholms län, migrationsdomstolen, som i en dom den 22 maj 2007 (mål nr UM 781-06) avslag överklagandena. Domen överklagades hos Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen, som den 13 september 2007 (mål nr UM 1774-07) beslutade att inte meddela prövningstillstånd. Migrationsdomstolens avgörande stod därigenom fast. Genom det nu överklagade beslutet avslag kammarrätten ansökningar av AA och hennes döttrar om resning.

YRKANDEN M.M.

AA och hennes döttrar yrkar att Regeringsrätten ska besluta om resning. De åberopar vad de anfört i kammarrätten.

Migrationsverket, som förordnats att yttra sig i målet, anför i Regeringsrätten i huvudsak följande. Verket delar inte den slutsats som Regeringsrätten har kommit fram till i avgörandet RÅ 2006 ref. 73. Det finns en principiell skillnad mellan å ena sidan förvärv av svenskt medborgarskap i kraft av själva lagen (ipso jure) och å andra sidan genom beslut (anmälan och ansökan). Ett beslut om svenskt medborgarskap efter anmälan eller ansökan innebär ett formellt ställningstagande till vissa förutsättningar om förvärv av svenskt medborgarskap som föreskrivs i

Mål nr
1648-08

lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap. Om beslutet senare visar sig vara felaktigt till följd av att någon av förutsättningarna brustit kan förvisso hävdas att förvaltningsrättsliga principer och regeringsformen förhindrar att beslutet blir ogiltigt. Situationen är emellertid annorlunda när ett svenskt medborgarskap förvärvas enligt lag genom födelse eller annat "automatiskt" förvärv. Här sker inte någon myndighetsprövning av förutsättningarna för förvärvet. Det fattas inte heller något beslut om förvärvet. Folkbokföringens "beslut" om att anteckna CC och DD som svenska medborgare är inte ett beslut om förvärv av svenskt medborgarskap och inte heller något beslut som är bindande för andra myndigheter. När grunden för folkbokföringen konstaterades vara felaktig har myndigheten ändrat sin medborgarskapsanteckning. Migrationsverket gör den bedömningen att något svenskt medborgarskap aldrig förvärvats av barnen.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Lagrum

Enligt 37 b § förvaltningsprocesslagen (1971:291) får resning beviljas i mål eller ärende om det på grund av något särskilt förhållande finns synnerliga skäl att pröva saken på nytt.

Om modern är gift vid ett barns födelse ska enligt 1 kap. 1 § föräldrabalken mannen i äktenskapet anses som barnets fader om inte annat följer av 2 §.

Enligt 2 § ska domstolen förklara att mannen i äktenskapet inte är far till barnet om någon av de förutsättningar som anges där föreligger.

I 1 § första stycket 3 lagen om svenskt medborgarskap föreskrivs att ett barn förvärvar svenskt medborgarskap vid födelsen om fadern är svensk medborgare och gift med barnets mor.

Enligt 2 kap. 7 § regeringsformen får ingen medborgare landsförvisas eller hindras att resa in i riket. Ingen medborgare som är eller har varit bosatt i riket får berövas sitt medborgarskap i annat fall än då han samtidigt, efter uttryckligt samtycke eller genom att inträda i allmän tjänst, blir medborgare i annan stat.

Mål nr
1648-08

Utän hinder härav får dock föreskrivas att barn under arton år i fråga om sitt medborgarskap ska följa föräldrarna eller en av dem. Vidare får föreskrivas att, i enlighet med överenskommelse med annan stat, den som sedan födelsen är medborgare även i den andra staten och är varaktigt bosatt där förlorar sitt svenska medborgarskap vid arton års ålder eller senare.

Regeringsrättens bedömning

När CC och DD föddes var deras mor gift med EE. Enligt föräldrabalken var han därför att anse som far till dem och enligt lagen om svenskt medborgarskap förvärvade de svenskt medborgarskap vid födelsen. När CC var fem år och DD var fyra år förklarade tingsrätten att EE inte var deras far. Vid prövningen av frågan om barnens rätt att vistas i Sverige har Migrationsverket, migrationsdomstolen och Migrationsöverdomstolen grundat sina avgöranden på förutsättningen att CC och DD inte är svenska medborgare. Frågan i målet är om detta var riktigt.

Klagandena har åberopat Regeringsrättens avgörande RÅ 2006 ref. 73, vilket meddelades den 8 november 2006. Det gällde också en person som förvärvat svenskt medborgarskap på grund av att modern var gift med en svensk man som genom en dom senare förklarades inte vara far till barnet. Regeringsrätten fann att domen inte medförde att personen i fråga förlorade sitt svenska medborgarskap.

Genom Regeringsrättens ovan nämnda avgörande har det klarlagts att en dom om hävande av faderskap inte innebär att barnet förlorar det svenska medborgarskap som barnet förvärvat vid födelsen med stöd av reglerna i föräldrabalken och lagen om svenskt medborgarskap. Migrationsverket och domstolarna har således grundat sina avgöranden av frågan om uppehållstillstånd m.m. för AA och hennes döttrar på den felaktiga förutsättningen att CC och DD inte var svenska

Mål nr
1648-08

medborgare. Avgörandena grundar sig därmed på en sådan felaktig rättstillämpning som utgör grund för resning.

Susanne Billum

Gustaf Sandström

Carina Stävberg

Anna-Karin Lundin

Anita Saldén Enérus

Lena Björner
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. II

Föredraget 2009-08-05